

Rugājieši vērsīsies tiesā

Foto - A. Kirsanovs

Netika uzdots neviens jautājums. Rugāju novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine pieļauj, ka būs jau kādi, kuri teiks, ka Kapteine par krēslu cinās: "Lai! 85% iedzīvotāju ir apbēdināti par Rugāju novada likvidēšanu. Mēs joprojām dzīvojam ar cerību!"

Edgars Gabranovs

Masu medijos nesen izskanēja informācija, ka līdz šim ar iebildumiem pret novadu robežu grozīšanu un administratīvi teritoriālās reformas skatīšanas procesu Satversmes tiesā plānojušas vērsties Limbažu, Kandavas un Ikšķiles novadu pašvaldības, taču pieteikumus gatavos vēl vairākas vietvaras, kuru argumenti neesot uzklauti un kuras iebilst par plānoto jauno novadu robežām. Vakar Rugāju novada domes sēdē visi deputāti, izņemot Marutu Paideri, atbalstīja lēmumprojektu iesniegt Satversmes tiesā pieteikumu par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma 12.punktu, ciktāl tas paredz Rugāju un Lazdukalna pagastu pievienošanu Balvu novadam, atzišanu par neatbilstošu Satversmei, Eiropas vietējo pašvaldību hartai.

15.jūlija rītā "Vadugums" vērsās Satversmes tiesā, lai noskaidrotu, cik un vai šādi pieteikumi ir saņemti. Satversmes tiesas Sabiedrisko attiecību un protokola nodaļas vadītāja Ketija Strazda informēja, ka Satversmes tiesā līdz šim iesniegts tikai viens pieteikums par administratīvi teritoriālo reformu, to iesniegusi Limbažu novada pašvaldības dome: "Šodien pēc šī pieteikuma tika ierosināta lieta."

Rugāju novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine pirms domes sēdes atzina, ka lēmumu vērsties Satversmes tiesā ir rūpīgi izvērtējusi: "Ilgi par to domāju, tostarp pārskatīju visu mūsu deputātu priekšvēlēšanu programmas, kurās visi bijām rakstījuši, ka mēs aktīvi cīnīsimies par mūsu novadu. Lūk, pienācis tas brīdis, kad jānodas ciņā. Jāsecina, ka topošās reformas gaitā iedzīvotāju viedokļi netika uzklauti, kā arī Covid-19 laikā bija ierobežotas iespējas pulcēties kopā, lemt, protestēt. Bažas raisa arī pārstāvniecība pēc reformas. Arī Valsts prezidents savā uzrunā teica, ka reforma ir slikti izstrādāta." Atgādinām, ka patiesi prezidents Egils Levits

neslēpa, ka administratīvi teritoriālā reforma nav labas reformas paraugs. Tāpat prezidents uzsvēra, ka pašvaldībām ir tiesības vērsties Satversmes tiesā gadījumos, kad tām liekas, ka to argumenti nav sadzirdēti vai ņemti vērā.

S.Kapteine uzskata, ka nav pārliecinošu argumentu par reformas sasniedzamo rezultātu, proti, kāds tas būs, piemēram, pēc 5 gadiem: "Kāds būs reformas iespaids uz novada iedzīvotāju dzīvi, uz uzņēmējdarbības attīstību vai ne attīstību? Mēs izmantojam savas tiesības cīnīties par sava novada saglabāšanu esošajās robežās. Mēs necīnāmies pret Balvu novadu, mēs cīnāmies par savu pastāvēšanu." Taujāta, kāpēc vietvaras neapvienojas ciņai pret reformu, jo nav noslēpums, ka prezidents saņēma arī 46 pašreizējo pašvaldību vadītāju parakstītu vēstuli ar lūgumu reformas likumprojektu kā nepietiekami argumentētu nodot Saeimai otrreizējai caurlūkošanai, priekšsēdētāja paskaidroja, ka pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt arī vairākas pašvaldības kopā: "Tomēr katram novadam ir savas nianšes. Piemēram, Salas pašvaldībai bija priekšlikums izveidot Sēlijas novadu. To noraidīja. Kur mēs varētu būt? Saredzam sevi esošajā teritorijā. Jāpiebilst, ka ekonomists-ģeogrāfs Turlais, uz kā bāzes balstījās topošie profili, pats atzina, ka nebūs izrāviena vai būs ar kaut ko kopā, vai nē. Nav šobrīd nekādu pamatotu argumentu. Tiesā sākotnēji gribējām griezties kopā ar baltinaviešiem, bet viņi vēl domā, ko, kā un vai darīt."

Vakar domes sēdē apstiprinātajā lēmumā norādīts, ka pašvaldība slēgs līgumu ar Zvērinātu advokātu biroju "Šķiņķis Pētersons". Rugāju novada vadītāja zināja teikt, ka tas varētu izmaksāt ap 5 000 eiro. Lūgta atklāt, kādas šķiet rugājiešu izredzes tiesā, S.Kapteine pieļāva: "50% uz 50%." M.Paidere, kura bija vienīgā deputāte, kas balsoja 'pret', savu lēmumu pamatoja ar to, ka pārstāv savu vēlētajū intereses: "Tā ir nodokļu maksātāju nauda. Novadā ir daudz citu problēmu un vajadzību, kur naudu varētu izlietot lietderīgāk."

Īsziņas

Balvos slēgs ielas

18.jūlijā svētkos Balvos "Par prieku sev, par prieku tev un Jautiņiem par prieku!" plkst. 11.00 pie Balvu Vissvētākās Trīsvienības Romas katoļu baznīcas notiks Tautas pūtēju orķestra "Balvi" koncerts. Laika posmā no plkst. 8.30 līdz 13.00 būs slēgta Ezera iela posmā no Baznīcas un Ezera ielas krustojuma līdz iebrauktuvei pie dzīvojamās mājas Ezera ielā 26. Tāpat laikā no plkst.13.00 līdz novāks norobežojošos žogus (aptuveni plkst.18.00) tiks slēgta iela posmā no gājēju pārejas pie pirmsskolas izglītības iestādes, "Sienāzītis" (Brīvības iela 50B) līdz gājēju pārejai pie mājas Brīvības iela 56.

Pastiprina kontroli ieceļotāju vidū

15.jūlijā Ministru kabinets pieņēma vairākus lēmumus, lai efektīvāk

apkopotu informāciju gan par Latvijā ieceļojušajiem Latvijas iedzīvotājiem, gan ārvalstniekiem, tādējādi uzlabojot iespēju policijai pārbaudīt pašizolācijas ievērošanu un Slimību profilakses un kontroles centram izsekot Covid-19 infekcijas izplatībai. Visiem starptautisko pārvadājumu pasažieriem pirms ieceļošanas Latvijā būs jāiesniedz pārvadātājam aizpildīta anketa, norādot pēdējo 14 dienu laikā apmeklētās valstis, kontaktinformāciju un izvēlēto adresi, kur paredzēts aizvadīt divu nedēļu pašizolācijas laiku, kā arī apliecinot, ka ievēros valstī noteiktos epidemioloģiskās drošības pasākumus. Pēc ierašanās Latvijā no valstīm, kurās 14 dienu kopējais jauno Covid-19 gadījumu skaits ir 16 vai vairāk, ikvienam stingri jāievēro pašizolācija.

Nākamajā vadugunī

● **Smildziņa ziedēja sudraba ziediem**

Ciemojamies "Zeļčusolā"

● **Milīgi un pūkaini, bet bīstami**

Saruna par lāčiem un to uzvedību

Nedēļas jautājums

Vai novadiem, tostarp arī mūspuses, jāgriežas Satversmes tiesā?

Vera Prokofjeva no Bērzkalnales pagasta: -Mēs jau ilgi dzīvojam Balvu novadā, tādēļ pēc apvienošanās nekādas pārmaiņas, domāju, nejutīsim. Baltinavas un Rugāju novadi varbūt jutīsies sliktāk, ja nevarēs brīvi rīkoties. Līdz šim viņi paši rīkojās ar savu naudu, bet tagad nauda būs kopēja. Domāju, ka tas nebija taisnīgi, ka valdības vīri neizbrauca uz vietām, neaprunājās ar cilvēkiem, kas dzīvo novados, kuri nepiekrīt reformai. Tagad jautājums, vai viņi tiesā vinnēs? Un cik tas maksās?

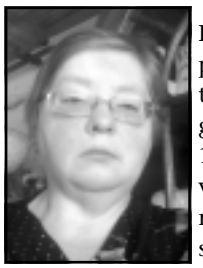
Aina no Balviem: -Man grūti spriest. Esmu ierindas cilvēks, kas nav saistīts ar politiskiem un ekonomiskiem procesiem. Tas labāk redzams pašvaldības vīriem un uzņēmējiem gan laukos, gan pilsētās. Iespējams, kaut kāda pārkaršana ir nepieciešama. Taču mazajiem novadiem varbūt tad pievērsīs mazāku uzmanību, un viņiem tas nenāks par labu. Tas jālemj viņiem pašiem. No malas grūti pateikt.

Rūdolfs Zeltkalns no Kubulu pagasta: -Atjaunotajā Latvijas Republikā pa šiem trīsdesmit gadiem ir bijušas kādas trīs reformas. Piecu ballu sistēmā katrai es liktu trīs balles, ne vairāk. Šī ir tā, kura nav pelnījusi pat trīs jau minētās balles piecu ballu sistēmā. Arī iepriekšējā nebija laba, rajonus nevajadzēja aiztikt. Kāpēc?! Tāpēc, ka jauni cilvēki vienmēr grib tikt tuvāk pie siles! Visu laiku tā ir!

Juris Kalvāns no Rugājiem: -Ja tā nolemts, tad tā arī jādara. Rugāju novada pastāvēšanas laikā Rugāji ir auguši, stadions uzbūvēts, skolā daudz kas izdarīts, centrs sakopts. Izbūvēja kanalizāciju līdz pat manai mājai, bet tālāk laikam pietrūka naudas. Vienīgi Rugāju veikalos viss dārgāk, un ne visu var nopirkt. Ja novadus apvienos, tad mēs varam palikt perifērijā. Domāju, pēc apvienošanās labāk jau nu nepaliks."

Valentīna Daukste no Baltinavas: -Ja iznākums būtu pozitīvs, tad, manuprāt, vajadzētu tiesāties. Nauda, kas jāmaksā juristam gan nav mazā, kā dzirdēju no 5 līdz 10 tūkstošiem eiro. Taču, ja to nedara, vēlāk varbūt nāksies nožēlot. Sava novads tomēr ir savs. Sava nauda, savi likumi, kā mēž teikt, bet, ja pievienos citam novadam, nav zināms, kā būs. Baltinavas novadā daudz izdarīts. Skat, cik ceļu vien saremontēts!

MANA NEDĒĻA

Ikdienā dzīvojam un saimniekojam Rugāju novada Lazdukalna pagastā – lauku mājās "Sidrabvitoli". Ņemot vērā, ka ar vīru Eduardu esam devušies pensijā, šis saglabātās mājas mums sagādā ļoti lielu prieku, jo vasarā un skolēnu brīvdienās ir iespēja uzņemt savus trīs mazbērnus – Eduardu, Ernestu un Jāni. Arī šobrīd mazdēli ciemojas pie mums. Jāpiebilst, ka mazbērni mūsu lauku mājā pavadīja divus mēnešus laikā, kad izglītības iestādēs notika attālinātās mācības. Tad nu centos puikām palīdzēt un dot padomu mācībās. Protams, kā jau lauku mājās, arī darāmā netrūkst, un par to ir liels prieks! Saimniekošana lauku vidē ir lietderīgā savienošana ar patikamo. Tā ir kā atpūta, kas sniedz gandarījumu par padarīto. Protams, krietni palīgi ir arī mazdēli, kuri palīdz nopļaut zāli. Darbojamies arī dārzā - izaudzējam ekoloģisku produkciju, kuru uzturā lietojam gan paši, gan arī mūsu mazbērni un bērni. Ilgus gadus nostrādāju Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiālē. Laiks gan nestāv uz vietas, kolektīva sastāvā ir izmaiņas, bet arī šobrīd ar saviem bijušajiem kolēģiem uzturu kontaktus, viens otru apsveicam svētkos. Tas ir patikami.

ANNA VEISA, pensionāre

No vēstulēm

Aicina uzmanīties no interneta krāpniekiem

Pēdējā laikā ir aktivizējušies krāpnieki, kas izmanto Latvijā labi zināmu personu vārdus, lai interneta vidē reklamētu dažādus produktus un tādējādi pievilinātu pircējus. Lai palīdzētu iedzīvotājiem pasargāt sevi šādos gadījumos, Latvijas Drošāka interneta centrs *Drossinternets.lv* ir sagatavojis noderīgus padomus. Laiku pa laikam sociālajos tīklos vai masu medijos izskan informācija par sabiedrībā pazīstamu cilvēku identitātes izmantošanu reklāmās pret viņu gribu. Tostarp minama gan TV3 raidījuma "900 sekundes" moderatore Kristīne Garklāva, gan TV un radio raidījumu vadītāja Baiba Sipiņiece-Gavare, gan arī citi Latvijā zināmi cilvēki. "Pēc mūsu novērojumiem, šīs aktivitātes tiek organizētas ārvalstīs, galvenokārt Krievijā. Lai arī laiku pa laikam iepriekš parādījās līdzīga rakstura aktivitātes, šī brīža "marketinga kampaņas" raksturo nebija vienīgi un arī nekaunība. Ņemot vērā, ka, iegādājoties līdzekli pret kāju sēnīti vai kapsulas notievēšanai, pircējam vispirms ir jāievada savs telefona numurs, visticamāk, krāpnieku mērķis ir ne vien pārdot apšaubāmu preparātu, bet iegūt arī tālruna numuru, lai to izmantotu turpmākās krāpnieciskās darbībās, piemēram, mēģinot telefoniski iegūt bankas kartes datus," skaidro *Drossinternets.lv* vadītāja Maija Katkovska.

Ņemot vērā, ka tiesībsargājošām institūcijām ir tehniski sarežģīti ierobežot šāda veida krāpnieciskās darbības no ārvalstīm, *Drossinternets.lv* aicina iedzīvotājus būt modriem, lai pasargātu sevi un ierobežotu šo reklāmu apriti:

- Pirmkārt, redzot reklāmu, kurā sabiedrībā pazīstama persona reklamē kādu produktu sociālajos tīklos vai citviet interneta vidē, ir jāpievērš uzmanība saites nosaukumam, uz kuru ved reklāma, – krāpnieciskās reklāmās parasti tas nav saistīts ar konkrētu personu, zīmolu un valsti. Visbiežāk tas ir dažādu burtu vai skaitļu virknējums, piemēram, dataforum.space, localblog.website, u.tml., tāpēc *Drossinternets.lv* aicina nespīst uz aizdomīgām saitēm.

- Otrkārt, ir jāpievērš uzmanība reklāmas materiālu kvalitātei. Bieži vien tajās izmantotie fotoattēli ir nekvalitatīvi un nokopēti internetā. Var būt apšaubāma arī reklāmas teksta kvalitāte – tas visbiežāk ir ar gramatiskajām kļūdām vai acīmredzami pārtulkots, izmantojot mašintulkošanas rīkus, piemēram, *Google Translate*.

- Treškārt, ir jāpievērš uzmanība lietotāju atsauksmēm pie reklāmas raksta – tās var būt viltotas, ko var atpazīt, rūpīgāk izpētot atsauksmju saturu un pārbaudot atsauksmes sniedzēja vārdu, uzvārdu, pievienoto profila fotogrāfiju. Visbiežāk fotogrāfijas ir paņemtas no dažādām interneta vietnēm, vārdi un uzvārdi izdomāti, ja pārbauda rūpīgāk, tad ir skaidrs, ka cilvēks ar tādu vārdu, uzvārdu, kurš it kā ir rakstījis atsauksmi, nemaz neeksistē.

- Ceturtkārt, ja konkrētu produktu reklamē sabiedrībā pazīstams cilvēks, ir vērts veltīt laiku un ieskatīties viņa sociālo mediju profilā, lai pārbaudītu, vai tajā nav publicēts brīdinājums par viņa identitātes izmantošanu.

- Piektkārt, nekādā gadījumā nav ieteicams šāda veida lapās atstāt savu tālruna numuru vai citus personas datus, kurus lapas izveidotāji izmantos

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsu prāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

negodprātīgos nolūkos. Jūsu tālruna numurs tiks izmantots, lai jums uzmācīgi zvānītu un mēģinātu apkrāpt.

- Sestkārt, konstatējot aizdomīgas reklāmas, par tām jāziņo sociālā tīkla vai portāla administratoriem, kas bloķēs aizdomīgās reklāmas un ar tām saistītos profilus.

Kaspars Līcītis

Es nemeloju...

Manu sirdi skumdina otrpus pretī ielai esošā māja, kas ir vientuļa pēc labā kaimiņa izvādīšanas uz pilsētas kapsētu. Mums, Liepu ielā, neizpaliek arī citi neatbildēti jautājumi, piemēram, par nepabeigto trīsstāvu māju, likvidēto maizes kombinātu, trīs veikaliem Steķintavas centrā. Ja tā labi padomā, tad dzīve iet uz izputēšanu. Piedodiet, var būt savos 90 gados kaut ko nesaprotu. Tāpat Balvu pienotavā un Balvu gaļas kombinātā nekas nenotiek. Neko jau neteiktu, ja pats nebūtu redzējis šo vērienīgo objektu celtniecību. To pašu var teikt arī par Kupravas drenu cauruļu rūpnīcu. Es nemeloju, ka sāp sirds...

Zigfrīds Kravalis Balvos

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Gribētos izteikt savus novērojumus par apļautajām ceļa malām pagastos. Cik ļoti atšķiras apkoptās malas. Ļoti uzskatāmi tas ir uz Verpuļevas ceļa, kur saimnieko divi pagasti. Balvu pagastā ceļmalas apļauj firma, kur darbs ir padarīts perfekti - grāvjos izpļauti pat kociņi, apļautas abas grāvja malas. Otrajā pagastā - tikai knapi *noglaudīta* maliņa, krūmi kā auguši, tā aug. Varbūt tomēr labāk noslēgt līgumus ar profesionāļiem, nevis izmatot savus traktorus un cilvēkus?" savās pārdomās dalījās lasītājs.

Pēc sūdzības no kāda pagasta, "Vaduguni" uzrunāja

sieviete, kura strādā šajā pagastā. Lūk, ko viņa teica: "Arī citur ne vienmēr viss ir kārtībā, bet cilvēki ir saprotošāki un neklaigā pa pasauli. Man vecmāmiņa mācīja, ka savi nesmukumi citiem nav jāredz un par tiem jāstāsta, jo tas liecina tikai sliktu par sevi pašu. Ar saviem nesmukumiem jāietik galā pašiem savā lokā, izrunājot un kopīgi rīkojoties. Un vectēvs teica: "Meit, ja tev nepatīk mūsu mājās, tad ej un izvīlies citas." Īsi sakot, bez žēlastības, toties man tā bija mācība uz mūžu."

"Mani, kā lauku cilvēku, kuram vecāki mācījuši darba

tikumu un taupību, pārsteidz tas, kā pašvaldībās izlieto finansējumu. Saprotu, ka saņem līdzekļus no dažādiem projektiem. Bet kā to naudu izlieto? Piemēram, nesen rotaļu laukumā strādāja algotie sabiedriski derīgo darbu veicēji, tagad tur it kā strādā arī skolēni. Vai trūkst citu objektu, kur strādāt? Pārsteidz arī deputātu vēlme vērsties Satversmes tiesā, apstrīdot administratīvi teritoriālo reformu. Un te atkal jautājums ir par naudas izlietojumu - vai novadā visiem visa ir pietiekoši, ka tik viegli šķirsies no vairākiem tūkstošiem eiro?" jautāja lasītājs no Rugāju novada.

Pilsētas plusi un mīnusi

Balvi tūristu acīm

Saka, ka ar svešu aci viss redzams labāk. Jo pašu acis pierod, un pēc kāda laika liekas - viss ir labi, skaisti un jauki. Tāpēc ieklausīsimies cilvēkos, kuri ierodas Balvos kā ciemiņi, kā ekskursanti vai garābraucēji. Ieklausīsimies cilvēkos, kuri ar tūristu grupām saskaras ikdienā. Ko dzird un redz viņi?

Iesaka piesaistīt Eiropas naudu un rīkot konkursus

Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldes Izglītības atbalsta nodaļas izglītības metodiķe pieaugušo izglītībā ILZE ONZULE Balvos nav pirmo reizi, un tas, ko viņa ievērojusi, nebūt nav pirmie iespaidi. Viņa visiem draugiem iesaka apmeklēt Balvu Novada muzeju. Taču ir lietas, kuras 'krīt' acīs, un par kurām pašvaldībai būtu jāpadomā un jārikojas jau tagad. Ierodoties uz Baltijas valstu pieaugušo izglītotāju "Baltic summer school", kas notika Balvos, viņi iepazīnās ar Balvu Valsts ģimnāziju, muzeju, pilsētas un novada aktīvākajiem uzņēmējiem, kuriem mūžizglītības jautājums nav svešs. Ilze Onzule kopā ar pārējiem vasaras skolas dalībniekiem devās ekskursijā kājām pa pilsētu, vizinājās ar "Vilnīti" un brīvajos brīžos vienkārši pastaigājās. "Esam pilsoniski aktīva grupa, kura vēlas, lai jūsu pilsēta ir vēl pievilcīgāka tūristiem un ienes vairāk līdzekļu. Tāpēc mums ir daži ieteikumi, kurus pašvaldība varētu uzklaut," tā pieaugušo izglītotāji raksta Balvu novada pašvaldībai. Ko tādu viņi ievērojuši Balvos un kādi ir viņu ieteikumi? Viens no darbiem, kas būtu jāizdara, ir pietātnes ierīkošana vai labiekārtošana pļostam "Vilnītis", uz kura tūristus izvīzina Ēriks Kanaviņš. Grupās gadās cilvēki, kuriem ir kustību traucējumi. Kā lai viņi uzkāpj un nokāpj no pļosta? Šim mērķim ar projektu varētu piesaistīt Eiropas Savienības (ES) finansējumu. Izrādās, pilsētā daudzviet uz soliņiem nevar apsēties, jo ir nolupusi krāsa, sapuvuši stūri. Varbūt talkā varētu nākt Mākslas skolas audzēkņi? Varbūt varētu izsludināt mini konkursu uzņēmējiem, kuri nodarbojas ar koka darbiem? Vēl vasaras skolas dalībnieki uzskata, ka steidzami vajadzīga rekonstrukcija Balvu muižas ēkai, jo nesmukums var redzēt pat nespeciālisti no ārpusē. Parks un ezeramala ir lieliskas pastaigu vietas, bet... Ezeramala aizaugusi, vecie parka koki sašķiebusies un gaidīt gaida retināšanu, arī parks pie Bolupītes jau sen pārvērties par biezu liepu mežu. Nav naudas? Bet vai ir rakstīti projekti un meklēti līdzekļi tieši šim mērķim no ES vai Aktīvo iedzīvotāju fonda (AIF)? "Labprāt atgriezīsimies Balvos vēl un priecāsimies par pašvaldības paveikto! Lai jūsu pilsēta turpina plaukt un zelt!" vēl vasaras skolas dalībnieki.

Lai pilsētas mehānisms būtu kārtībā

ŽANETE MĀRTUŽA ir arhitekte Stopiņu novadā, brīvdienās viņa pacieņojās Balvos. No 2008.gada līdz 2014.gadam Žanete strādāja Balvos, sāka kā arhitekte Balvu pilsētā, bet pēc teritoriālās reformas Balvu novada pašvaldībā kā Būvvaldes vadītāja. Viņa neslēpj, ka tādu pirmreizējo vai pārsteiguma iespaidu, iebraucot vai pastaigājoties pa Balviem, nav. "Man tā ir konkrēta telpa ar zināmām robežām. Balvi ir kā rakstāmgalda virsma – pārskatāma, kur gandrīz katrs kaktiņš zināms. Redzu, kas tika pilsētā attīstīts, izbūvēts, izveidots laika

posmā, kad pati šeit strādāju. Pēc kā apzināti vai neapzināti lūkojos, ir tas, kas pilsētā ir pilnveidots vai izbūvēts no jauna jau pēc tam," saka Žanete. Viņa pauž prieku, ka Balvi veidojas kā sportiska pilsēta – ir trīs stadioni, velo trase, kā arī aktivitātes Balvu ezerā. "Tas tiešām iepriecina. Var redzēt atbildīgās pārvaldes mērķtiecību un virzību uz attīstību. Oriģināls objekts pilsētas parkā, bet parka celiņu stāvoklis - katastrofāls. Muiža vēl joprojām ir kā 'karsts kartupelis' – saglabāt, bet pielietojums nav izkristalizējies," saka arhitekte, piebilstot, ka, neskatoties uz jau pieminētajām pārmaiņām, Balvos viņu pārņēmusi sajūta, ka pēdējos gados pilsētā laiks ir apstājies.

Kādus Balvus gribētu redzēt, ja atbrauktu pēc pieciem vai desmit gadiem? Nav paredzamas, kādas korekcijas, kāda attīstība būs pēc administratīvi teritoriālās reformas. Katrai pilsētai ir vajadzīgs cilvēks – tas notur mehānismu kustībā," uzskata Žanete Mārtuža.

Ciemiņiem rāda skaistāko Balvu vaigu

DZINTARS PUTNIŅŠ ir viens no Balvu pilsētas gidiem. Vēsturi zinošs, kurš atbraucējus iepriecina ar kolorītu stāstījumu par ikvienu pilsētas objektu. Viņš ciemiņiem piedāvā divus maršrūtus - lielo loku, kurš ilgst aptuveni divas stundas, vai īsāko - no stundas līdz pusstundai, ja atbraucēji ir ļoti steidzīgi. "Parasti maršrutu sāku no Balvu Novada muzeja, jo tur ir divas svarīgas vietas - kur nolikt autobusu un tualeti, ko atbraucēji jautā un meklē uzreiz pēc ceļa. Zinu, ka pie strūklakas ir laba tualete, bet tur jau sākumā lielie autobusi neapstājas," stāstījumu uzsāk Dzintars. Viņš atceras, ka agrāk tualetes bijušas gan parkā, gan stāvlaukumā pie kultūras nama. Sākotnēji viņš ciemiņus ved uz Balvu Romas katoļu baznīcu, kurai līdzās ir gan Antona Rimoviča laukums, gan Sakrālās kultūras centrs, kāda nav citviet Latvijā. "Lielāku grupu nevar vest pa Bērzsila ielu, jo tā ir pilna ar gājējiem un ir intensīva satiksme. No katoļu baznīcas mēs ejam pa Ezera ielu gar liepu parka ieskauto ezera krastu. Tad dodamies aplūkot Staņislava pieminekli un pieminekli skvērā, strūklaku, parkā uzstādīto vides objektu," skaidro gids. Tūristi ievērojuši, ka Staņislava piemineklim būtu jāpalabo pamatne. Balvi ir unikāli ar to, ka šeit nekad nav bijusi Ļeņina iela, toties vēl joprojām privātipašumā glabājas Ļeņina pieminekli. Dzintara tēvs savulaik strādājis Balvu muižā, tāpēc arī interesantus un noslēpumainus stāstus par šo ēku viņš atklāj ciemiņiem. Viņš kā pilsētas mērs savulaik bijis arī Lāča dārza atjaunotājs, - šurp atceļojuši teju pussimts akmeņi, kuri šeit atrodas joprojām. "Tur ir vieta strūklakai, to vēl vajadzētu! Viss ir, tikai jāpalaiž ūdens. Zinu, ka starp šiem akmeņiem ir arī tādi ar paslēptiem pusdārgakmeņiem, tos savulaik atklāja universitātes ģeologi. Vajadzētu katram pielikt zīmīti, kas tas ir par akmeni. Kolekcija ir unikāla, tajā ir visi Baltijā atrodamie akmeņi, izņemot divus - kaļķakmens un degakmens," zina skaidrot Dzintars. Viņš atklāj, ka tie cilvēki, kuri Balvus apmeklē pirmo reizi, ir patīkami pārsteigti par sakopto un zaļo pilsētiņu. "Taču pilsētā ir arī vietas, ko nevienam nevar rādīt, un tāda ir Lāča dārza tualete. Tai jāiet ar lielu likumu," saka Dzintars.

*Turpinājums 14.lpp

Foto - Z.Logina

Balvu muiža caur akmens krāvuma aci. Varbūt muižu tūristiem labāk rādīt šādi, lai tuvplānā ēkas ārpusē neierauga trūkumus? Arhitekte no Stopiņu novada Žanete Mārtuža domā, ka šī vēsturiskā ēka pašvaldībai ir kā 'karsts kartupelis'. Kas šeit būs nākotnē? Kādiem mērķiem tā domāta? Kad to restaurēs? Tie ir jautājumi, kuri gaida atbildi.

Akmens krēsls Lāča dārzā uz saliņas ir tik ērts! Tā uzskata liteniete Tatjana Politere, kura ar mazbērniem Helēnu, Leldi un Gvido pastaigājās pa Lāča dārzu. Viņi uz Balviem brauc biežāk nekā uz Gulbeni, jo patīk pārmaiņās pilsētas izskatā.

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Bruģis skaists. Pastaigām derēs, bet vai pa šiem celiņiem varēs pārvietoties Lāča dārza uzkopšanas tehnika? Varbūt kritušās lapas strādnieki izvedīs ar ķerām?

“Gribi mieru, gatavojies karam”

Gaida jurista atzinumu

Vairākas pašvaldības gatavo pieteikumus Satversmes tiesai, lai apstrīdētu svaigi pabeigto administratīvi teritoriālo refomu. Pašvaldības pārliecinātas, ka Saeima pārkāpusi Satversmi, kas paredz, ka Latvija ir neatkarīga, demokrātiska republika. Līdzīgās domās ir arī liela daļa Baltinavas novada iedzīvotāju, kuri vēlas dzīvot savā novadā, nevis apvienoties ar citiem. Lai grieztos Satversmes tiesā, nepieciešams novada domes lēmums, ko deputāti patlaban arī apdomā, jo domas dalās. Novada domes priekšsēdētāja nosūtījusi materiālus izvērtēšanai juristam un gaida viņa atbildi, vai novadam ir jebkādas cerības tiesā vinnēt. Lai tiesātos vajadzīgā naudas summa nav mazā!

Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore *no galvas* neņem uzskaitīt, cik reizes baltinavieši norādījuši uz trūkumiem, kas bija refomas gaitā, rakstiski griežoties gan Ministru kabinetā, gan Saeimā, gan Saeimas Administratīvi teritoriālās reformas komisijā.

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai rakstīja vismaz trīs reizes, Saeimas komisijai - divas vai trīs reizes, rakstīja Valsts prezidentam kopā ar citām pašvaldībām, taču Baltinavā neviens neieklusījās.

- Pašvaldības aicināja, lai administratīvi teritoriālo likumu Saeima neizskata laikā, kad valsti izsludināta ārkārtas situācija sakarā ar Covid-19 pandēmiju. Arī to neņēma vērā.

Sarmīte atklāj, ka vienu brīdi pirms Administratīvi teritoriālā likumprojekta 3. lasījuma Saeimā bija doma apvienoties ar Viļakas novadu. Viļaka bija iesniegusi priekšlikumu Administratīvi teritoriālās reformas komisijā, ka viņi vieni paši ir gatavi veidot novadu. Baltinava, kā mazs novads, varētu pievienoties Viļakas novadam. Idejiski tas nozīmēja saglabāt pierobežu kā vienu veselumu, - kā vienu novadu. Tas bija viens no risinājumiem, kā saglabāt novadus pierobežā, lai pierobeža ļoti ātrā tempā neiztukšojas no iedzīvotājiem.

“Parēķinājām, ja Viļakas novadā ir aptuveni pieci tūkstoši iedzīvotāju, Baltinavas -1063, tad kopā sanāktu aptuveni seši tūkstoši. Tad domājām, ja jau Valkas novads var pastāvēt ar nelielu vairāk kā septiņiem tūkstošiem iedzīvotāju, tad varbūt Viļakas novads plus Baltinavas novads arī var pastāvēt. Bet arī tas netika ņemts vērā. Saeima nenobalsoja par šo modeli,” secina novada domes priekšsēdētāja.

Esat mazs novads. Vieniem būs grūti pastāvēt?

-Piekritu, ka paši par sevi esam mazs novads. Reforma varbūt arī ir vajadzīga, bet mēs esam pret procedūru, kā tas notika, - ļoti sasteigti, neieklusoties ne pašvaldību, ne iedzīvotāju viedokli. Nav ievēroti demokrātijas pamatprincipi, ja mēs uzskatām, ka Latvija ir demokrātiska valsts. Mēs uzskatām, - vajadzēja būt diskusijai, nevis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) monologam. Reformas piedāvājumā varēja būt A;B;C varianti. Katrs variants varēja būt izanalizēts gan no ekonomiskā, gan pārstāvniecības skatupunkta. Bet nē! Tā ir ļoti sasteigta un trieciena tempā Saeimā izgrūsta reforma. Manuprāt, tā ir politisko spēku cīņa par ietekmi Latvijā, un pašvaldības ir tāpijušas zem šī āmura.

Nav noslēpums, ka lielu un ietekmīgu projektu realizācijai mazām pašvaldībām trūkst līdzfinansējuma? Kā būt?

-Katra pašvaldība jau izvērtē savas iespējas un vajadzības, savu iedzīvotāju vajadzības. Baltinavas novads nekad nemēģinās uzbūvēt kādu mego industriālo centru, ko būvē pie lielajām pilsētām, kā Daugavpili, Rēzeknē. Baltinava ir lauku teritorija, tā tas vēsturiski ir iegājies. Arī citām lauku pašvaldībām galvenā uzņēmējdarbība ir lauksaimniecība. Baltinavas novads to pierādījis ar savām spēcīgām zemnieku saimniecībām, tāpat kā Viļakas novads, ka šajos novados nevajag būvēt kaut kādus industriālos parkus vai zonas.

Trīs lietas, kas novadu apvienošanā uztrauc visvairāk?

-Mūs ļoti uztrauc nomaless statuss, ka būs viens no novadiem, kas būs tālāk no jaunveidojamā novada centra Balviem, - 37 kilometri. Un ceļš uz centru ir viens no sliktākajiem. Otrkārt, uztrauc sabiedriskā transporta iespējas, lai aizbrauktu uz Balviem. Iedzīvotājiem, kuriem nav sava transporta, aizbraukt uz reģiona centru būs ļoti grūti, jo no 2021. gada 1. janvāra nekursēs autobuss Cēsis - Gulbene - Balvi - Kārsava. Paliel tikai autobuss Balvi - Obeļova. Un autobuss

Foto - A. Kirsanovs

Būt vai nebūt? Izmaiņas pēdējos gados piedzīvo arī laukums Baltinavas novada domes priekšā. Pašvaldības dārdārniece Ināra Daukste stāsta, ka laukums šopavasār papildināts ar jauniem dekoratīvo krūmu un koku stādiem, ziemcietēm: “Līpīņas, kas atrodas tuvāk ceļam, ir iestādītas jau agrāk, bet šopavasār aizbraucām uz stādaudzētavu “Ievugravas” un nopirkām irbeņlapu fizokarpu, klinšrozītes, dažādu formu tūjas, Amūras ceriņus, ziemcietes, ko iestādījām gan centrā, gan pie Masļenku traģēdijas piemiņas zīmes. Esam pārveidojuši puķu dobes. Remonts bija nepieciešams arī kultūras nama kāpnēm, kas arī notiek.”

uz Rīgu.

Treškārt, uztrauc pārstāvniecība, kas pārstāvēs Baltinavas intereses jaunā novada domē. Vēlēšanas ir vēlēšanas un latvietis vienmēr ir bijis latvietis ar savu mentalitāti. Esam parēķinājuši, lai mēs iegūtu kaut vienu deputātu jaunā novada domē, ir vajadzīgi vismaz trīs deputātu kandidāti, kas startē no viena saraksta. Tas tā ir matemātiski, bet dzīvē jau notiek savādāk. Ja visi baltinavieši nobalso par šo sarakstu, tikai tad var dabūt vienu deputātu novada domē. Vēlētāju skaits Baltinavā ir mazs. Un ja nebūs, kas aizstāv mūsu intereses, - ir kā ir. Naudas budžetā vienmēr ir tik, cik ir, un katrs to deķīti velk uz savu pusi.

Ir vēl kas?

-Uztrauc arī, kas notiks ar cilvēkiem, pašvaldību darbiniekiem, tiem, kas strādā pašvaldības iestādēs, jo nevar zināt, kā veidosies jaunā novada administratīvā struktūra. Cik daudz cilvēku zaudēs darbu. Pierīgā tas nebūtu tas trakākais, jo darbu var atrast, bet Latgalē jau tā trūkst darba. Pat Rēzeknē grūti atrast darbu! VARAM teica: gan jau darbavietas būs! Ko jūs uztraucaties. Uztraucamies, jo, ja nebūs darba, cilvēkiem nāksies braukt projām, - vai nu uz Pierīgu, vai projām uz ārzemēm. Darba zaudēšana skars gan jaunas ģimenes ar bērniem, gan pirmspensijas vecuma cilvēkus. Pirmspensijas vecuma cilvēkiem ne tikai grūti pārprofilēties, bet vēl grūtāk konkurēt darba tirgū. Precīzāk sakot, viņi vairs nav konkurenti. Bet, aizbraucot jaunajām ģimenēm ar bērniem, novados iztukšosies skolas un bērnudārzi. Tas ir tā saucamais domino efekts, kad, nogāžot vienu kauliņu, krit arī pārējie.

Likums izsludināts. Vai novads reformai kaut kā jau gatavojas?

-Pašreiz ir finansiālas iespējas Baltinavā izveidot spēcīgu Saimniecisko nodaļu ar tehnisko nodrošinājumu. Patlaban vidusskolas rīcībā ir traktors, pašvaldībai ir autogreiders, piekabe. Plānojam iegādāties traktoru ar zāles plāvēju un smalcinātāju, frontālo iekrāvēju, kas elementāras saimnieciskās lietas ļautu darīt pašiem, nevis pirkt pakalpojumu, kas ir daudz dārgāk. Pašu izmaksas ir trīs līdz četras reizes mazākas. Piemēram, applaut ceļmalas. Ja Baltinava paliks kā pagasts, mēs varētu sniegt pakalpojumu arī kaimiņu pagastiem.

Paliekot pagastam attālā novadā, baidāties, ka varētu icaugt nezālēs un iesnigt?

-Jā, baidāties gan, ja nebūs nodrošinājuma ar pamattehniku, var izveidoties smaga situācija. Protams, daudz kas atkarīgs no tā, ko ievēlēs jaunajā novada domē, un kāda būs domes turpmākā rīcība. Vai Baltinava saglabāsies kā vēsturiskais centrs. Ja pašiem ir sava tehnika, tad tomēr ir

mazliet garantija un drošības sajūta. Iespējams, vairāk saglabāsies darbavietas un cilvēki tik ļoti neizbrauks.

Valsts prezidents ir teicis: ja ar reformu nekas nesanāks, tad varēs atgriezties atpakaļ vecajā kārtībā. Vai tas ir iespējams?

-Prezidents ir kritizējis reformu, bet viss iet savu gaitu. Nezinu, ko prezidents to teikdams domāja. Varbūt domāja kaut ko citu, bet pateica citu. Nevaru iedomāties situāciju, ka tā varētu notikt praktiski, - Baltinavas novadu pievieno Balvu novadam, bet pēc laika atkal atgriežamies savā novadā. Gluži kā bērni spēlējoties smilšu kastē. Ā, nekas nesanāca, ņemam jaunu smilšu piku. Atgriezies vairs nevarēs. Tādēļ vēl iespējams jādara tagad. Daudzi runā par atgriešanos vecajos rajonos, bet aizmirst to, ka tad bija pagastu padomes, neatkarīgi savi deputāti, savs finansējums. Nē, atgriezies nevarēs!

Baltinavas novada domē

30. jūnija sēdes lēmumi

Apstiprina publisko pārskatu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības 2019. gada publisko pārskatu.

Piešķir nosaukumu

Piešķir Baltinavas novada pašvaldības piekritīgajam nekustamajam īpašumam, atdalītajai zemes vienībai 2,7 hektāru platībā, nosaukumu “Šalkas.”

Uzsāks atsavināšanas procedūru

Nolēma uzsākt Baltinavas novada pašvaldībai piekritīgā nekustamā īpašuma “Šalkas” un nekustamā īpašuma “Tačuki” atsavināšanas procedūru.

Apstiprina zemes ierīcības projektus

Apstiprināja SIA “Lauku zemju inženieri” iesniegtos zemes ierīcības projektus nekustamajiem īpašumiem “Jakovo” un “Diķmalas” sadalei.

Sniedz saskaņojumu

Sniedza Rugāju novada pašvaldībai Baltinavas novada domes saskaņojumu Rugāju novada pašvaldībai piederošā īpašuma “Cūkusalas karjers”, kas atrodas Rugāju novada Rugāju pagastā, neizsakot iebildumus pret nekustamā īpašuma atsavināšanu. Saskaņojums nepieciešams, lai nekustamo īpašumu (16,04 ha) pārdotu izsolē par sākumcenu 59 974,84 eiro. Iegūtie līdzekļi nepieciešami ūdenssaimniecības attīstības projekta 2. kārtas īstenošanai.

Mājup ar uzvarām

Pierāda sevi un iegūst trīs pirmās vietas

Zinaida Logina

4.jūlijā Smiltēnē norisinājās mūsdienu deju konkurss "Crystal cup", kurā piedalījās Balvu Bērnu un jauniešu centra deju studijas "Di-dancers" dalībnieki.

Studijas vadītāja Dita Nipere stāsta, ka pandēmija nav ietekmējusi dalībnieku deju prasmi, bet tieši otrādi - devusi iespēju pierādīt sevi vēl kādā jaunā deju nominācijā - *Tik Tok Trenderi*: "Šoreiz es tiešām vairāk priecājos ne tikai par meiteņu panākumiem, bet gan par to, ka mēs spējam sevi pierādīt arī pavisam jaunā deju novirzienā, ko Latvijā vēl maz pazīst - tie ir *Tik Tok* trendi." Tā ir sociālo mediju platforma, kuru vairāk izmanto tieši bērni un jaunieši. Sociālajā tīklā "TikTok" viņi veido un dalās ar īsiem, līdz 60 sekundēm gariem, radošiem un bieži vien arī smieklīgiem video, kuros dzied, dejo, izpilda jau mums zināmās 'popielas' cienīgus priekšnesumus, ko papildina ar dažādiem efektiem. "Pie populāras mūzikas viņi veido deju kompozīcijas un izaicina pārējos mācīties dejojot līdzī, pieliekot klāt savu odziņu. Tās ir noteiktas kustības, sejas mīmika. Dziesmām angļu valodā viņi zina vārdus, dzied līdzī. Tas ir artistiski, tikai nedaudz citādi, nekā esam pieraduši redzēt dejojot citos deju novirzienos," stāsta Dita. "Di-dancers" dalībnieki mūsdienu deju konkursā "Crystal cup" piedalījās dažādos deju žanros un vecuma grupās. *Kids Cup* grupā viņi ieguva 1.vietu, deju grupa "Di-dancers" *Crew Junivella* vecuma grupā arī izcīnīja 1.vietu. No visām grupām un to 36 priekšnesumiem izvēlējās labāko, - *Grand Prix* saņēma "Di-dancers" vecākās grupas meiteņu izpildītā horeogrāfija. "Vairākas meitenes no "Di-dancers" solistēm pandēmijas laikā pašas mācījās arī *Tik Tok* trendus, taču tikai trīs

uzdrošinājās sevi pierādīt un sacensties ar citiem, dejojot tos deju konkursā. Viņas kā aktrises iejutās tēlā, dejoja, tēloja. Jau pandēmijas laikā mēs vēl piedalījāmies online interneta konkursā "Number One", ko organizēja biedrība "Cirka un deju studija VIVAT" sadarbībā ar portālu *Grani.lv*. Taču online konkursi nav tas, kas uzrunā bērnus un jauniešus - pietrūkst emocionālā kontakta. Pandēmijas laikā no dejojāmu iesūtītajiem video fragmentiem mana meita samontēja video deju priekšnesumu, vēl piefilmējām klāt nelielus sižetus un iesniedzām online konkursam, kurš noslēdzās 22. jūnijā. Tas bija stāsts par to, kā mēs jutāmies pandēmijas laikā, un ar šo darbu ieguvām 2.vietu," pastāsta Dita. Viņa pauž prieku, ka bērni, ja vien ir motivēti, ir ļoti gudri un daudz var izdarīt arī interneta vidē. Darbojoties karantīnas laikā, viņa ievērojusi, ka dažiem bērniem vajadzīgs kolektīva atbalsts, bet daži veiksmīgi var strādāt arī individuāli. "Tas ir apsveicami. Mans uzdevums ir to sajūst un atbalstīt, lai neapstājas viņu izaugsme. Arī "Tik Tok" trendi ir novitāte, kādu Latvijā es nebiju redzējusi, tomēr mēs gatavojāmies, domājām, kā to pasniegt. Un tā - soliste Ieva Stepanova ieguva 1.vietu, Luisa Marija Ūzuliņa - 2.vietu, bet Justīne Kušnere - 4.vietu no 12 dalībniekiem. Tas nozīmē tā - uz skatuves ir divi dalībnieki, organizatori ieslēdz mūziku, un dalībniekiem ir izteiksmīgi un precīzi jāizpilda šīs mūzikas kustību kompozīcija. Domāju, ka meitenes pārzina līdz pat piecdesmit populāro mūzikas melodiju trendus. Pirms mūsdienu deju konkursa "Crystal cup" gatavojāmies divas nedēļas, jo vajadzēja atkārtot deju kompozīcijas, kuras karantīnas laikā dejojām katrs atsevišķi," pastāsta Dita Nipere, piebilstot, ka lepojas ar saviem dejojājiem.

Foto - no personīgā arhīva

Neveltots prieks. Balvu Bērnu un jauniešu centra deju studijas "Di-dancers" vadītāja Dita Nipere priecājas par "Di-dancers" *Crew 1.vietu Junivella* vecuma grupā un iegūto *Grand Prix* starp visām deju grupām.

Foto - no personīgā arhīva

Malači, meitenes! Justīne Kušnere (no kreisās), Luisa Marija Ūzuliņa, Ieva Stepanova kopā ar Latvijas *tiktokerēm* - @andzelinaalekse, @undixone, @tikaialina.

Foto - no personīgā arhīva

Izcina pirmo vietu. Tas izdevās *Kids cup* grupas dalībniecēm.

Svin svētkus Bērzkalnē

Darināt mūžu no vecāku dotās mīlestības

Aizvadītajā nedēļā Bērzkalnes pagastā sirsniņi un atraktīvi svinēja Bērības un Pilngadības svētkus.

"Tradicionāli šos svētkus svinam vasaras vidū. Laikā, kad pagastā bija vairāk bērnu un jauniešu, gaviļņiekus suminājām atsevišķi, bet tagad abus svētkus apvienojam," skaidro kultūras darba organizatore Sarmīte Gorbāne. Pasākums, kur pie galdīņiem sēdās pieci mazi zēni un seši pilngadnieki - piecas jauniešas un viens jauniešs, notika Bērzkalnes estrādē. Gaviļņieki uz skatuves nebija vieni, kopā ar viņiem, radot sirsniņu un mīļu kopības brīdi, atradās vecāki un krustvecāki. Šoreiz, tā kā jāievēro dažādi ierobežojumi koronavīrusa dēļ, svētkus organizēja savādāk. Piemēram, nebija tradicionālās bērnu šūpošanas. Uz rokām un klēpjos bērnus un jauniešus izšūpoja vecāki un krustvecāki.

"Lai Laimes māte svētī tos, kas savu ceļu sāk, / Lai Laimes māte svētī tos, kas mājās vienmēr gaida ceļa gājējus. Lai savstarpējā mīlestība ir tā, kas grūtā brīdī dod spēku un izturību, lai nekad nezūd mīlestība uz to, ko Dievs Jums dāvājis uz bērniem, mazbērniem, mazmazbērniem. Lai mīlestība stāv augstāk par ikdienas rūpēm un raizēm, lai vecāku dotā mīlestība ir kā svētīta ceļa maize, un, ja ir mīlestība, tad pārējais atkāpjas. Tikai no vecāku dotās mīlestības bērns var savu mūžu darināt," sveicot bērnus, pilngadniekus un viņu vecākus, atzina pagasta pārvaldes vadītāja Skaidrite Saleniece. Svētku noslēgumā gaviļņieki tradicionāli uzrakstīja savas vēlmes, ko kopā ar baloniem sūtīja debesīs, cerībā, ka tur, augšā, viņu sapņus kāds uzklausa un piepildīs. "Pasākums, lai arī laika

Foto - no personīgā arhīva

Aicina uz bērības zemi. Pasākumu, kurā ar interesi pabija bērībā gan mazi, gan lieli, vadīja Māris Lāpāns kopā ar savu komandu. Svinību vietu noformēja paši pārvaldes darbinieki. Lai arī peldošās svecītes vējš pūta nost no galdiem, svētku sajūtai tas netraucēja.

apstākļi īpaši nelutināja, jo pūta spēcīgs vējš, kopumā izdevās jauks, mīļš un draudzīgs. Lai visiem piepildās viņu mazie un lielie sapņi!" novēl S.Gorbāne.

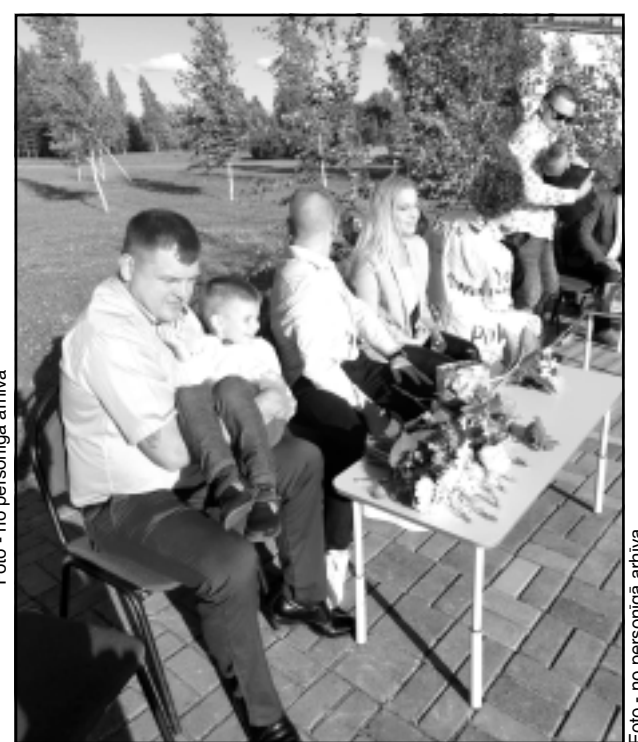

Foto - no personīgā arhīva

"Šūpo, mani, tēvs, māmiņa..." Bērības svētku tradīcija - izšūpot mazos gaviļņiekus - šogad notika mazliet citādi. Proti, nevis šūpolēs, bet pieaugušo rokās.

LTV 1

5.00 "Es - savai zemītei". Atk.
5.30 "12 elementi ainavā". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ceturta studija". Atk.
6.30 "Rīta Panorāma".
8.35 "Mīlas viesulis 15". Seriāls.
9.35 "Mana vienīgā". Seriāls.
10.35 "Televeikala skatlogs".
10.50 "Alpu dakteris".
11.45 "Personība. 100g kultūras".
12.40 "Televeikala skatlogs".
12.55 "Daudz laimes, jubilār!"
13.35 "Latvijas sirdsdziesma".
14.30 "Atslēgas". Atk.
14.45 "Televeikala skatlogs".
15.00 "Krustpunktā".
16.00 "Mana vienīgā". Seriāls.
17.00 "Mīlas viesulis 15". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
19.00 "Hadsons un Reksis".
20.00 "Panorāma".
21.05 "Agata Kristī. Erklis Puaro 6". Detektīvseriāls.
23.00 "Nakts ziņas".
23.15 "Latvijas sirdsdziesma".
0.10 "Liekulības tirgus". Seriāls.
1.05 "Banka". Seriāls.
2.05 "Nacionālā dārgumi. 100g kultūras". Atk.
2.50 "Top Latvijas Līkteņdarz. Pūtēju orķestra Rīga koncerts". Atk.
3.45 "Ekspedīcija Sumatrā". Atk.
4.10 "Personība. 100g kultūras". Atk.

LTV 7

5.00 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "1000 jūdzes Indijā". Atk.
6.30 "Kas te? Es te!". Atk.
7.30 "Animācijas seriāls".
8.10 "Atslēgas". Atk.
8.30 "Labākais no *Euro maxx*.
9.00 "2012. gada Londonas olimpiskās spēles.
11.00 "Muhtars. Pa jaunām piedām". Seriāls.
11.55 "Līkteni lidumnieki".
13.00 "Divi vienā".
14.00 "Karaliste".
14.30 "2018. Latvijas hronika".

7.00 "Grejas anatomija 9".
8.00 "Māmiņas 2".
8.30 "Sappotāji".
9.40 "Televeikala skatlogs".
9.55 "Mani virtuves noslēpumi 8".
11.05 "Vienādojums ar nē. nāmājiem".
13.40 "Televeikala skatlogs".
13.55 "Viņas melo labāk 7".
15.30 "Absolūts skaistums".
16.30 "Sappotāji".
17.30 "Jāvārds kāzu kleitai 9".
18.30 "Grejas anatomija 9".
19.30 "Dr. Buls 2".
20.30 "Māmiņas 2".
21.00 "Mani remonta noteikumi 6".
22.15 "Vadīt dzīvī".
0.10 "Dr. Buls 2".
1.10 "Viņas melo labāk 7".
2.20 "Sappotāji".
3.05 "Absolūts skaistums".
3.50 "Cauri laikiem".

ROSSIJA RTTR

5.00 "Krievijas rīts".
9.55 "Par pašu svarīgāko".
11.00 "Vēstis".
11.30 "Cīvēka liktenis".
12.40 "60 minūtes".
14.00 "Vēstis".
14.30 "Vēstis. Vietējais laiks".
14.55 "Izmeklēšanas noslēpumi".
17.00 "Vēstis".
17.15 "Andrejs Malahovs. Tiešraide".
18.40 "60 minūtes".
20.00 "Vēstis".
21.05 "Vēstis. Vietējais laiks".
21.20 "Pārbaudījums".
23.30 "Ja dzivot, tad dzivot".
1.35 "Izmeklēšanas noslēpumi".
3.05 "Mekleju tevi".
Melodrama.

NTV MIR

6.00 "Rīts. Vislabākais".
8.00 "Ziņas".
8.25 "Izmeklējumu superkomanda".
10.00 "Ziņas".
10.25 "Zvērkāvis".
13.00 "Ziņas".
13.30 "Ārkārtējs notikums".
16.00 "Ziņas".
16.30 "Ārkārtējs notikums".
17.00 "Operācija Manipulētājs".
19.00 "Izmeklēšanu veica...".
19.45 "Maskava. Trīs staciju laukums 9".
23.40 "Terminālis".
3.35 "Advokāts".
5.15 "Dzīvā pārtika".

PBK

6.00 "Labriti!".
9.10 "Esi vesels!".
10.15 "Moderns spriedums".
11.30 "Likumīgais gadisims".
11.55 "Jaunā 5".
13.00 "Tīgo uzvaras balss".
14.00 "Kristīgā programma".
14.30 "2018. Latvijas hronika".

LTV 1

5.00 "Es - savai zemītei".
5.30 "Mans jaunais dārzis".
6.00 "LR valsts himna".
6.02 "Province".
6.30 "Rīta Panorāma".
8.35 "Mīlas viesulis 15".
9.35 "Mana vienīgā".
10.35 "Televeikala skatlogs".
10.50 "Alpu dakteris".
11.45 "Latvijas sirdsdziesma".
12.40 "Televeikala skatlogs".
12.55 "Nacionālā dārgumi. 100g kultūras".
13.45 "Saules izaicinātie. Latvietis Amerikā".
14.15 "Gatavo dabā 2".
14.45 "Televeikala skatlogs".
15.00 "Krustpunktā".
16.00 "Mana vienīgā".
17.00 "Mīlas viesulis 15".
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturta studija".
19.30 "Province".
20.00 "Panorāma".
21.05 "Sarkanais mežs".
23.00 "Nakts ziņas".
23.15 "Broukenuvuda".
1.00 "Kauja par Heksoridžu".
3.30 "Province".
4.00 "Atslēgas".
4.15 "1:1. Aktuālā intervija".

LTV 7

6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Ekvadora".
6.30 "Animācijas seriāli".
8.00 "Ar mugursomām pa Latīnameriku".
8.30 "Eiropa fokusā. Deutshe Welle žurnāls".
9.00 "2012. gada Londonas olimpiskās spēles. Peldēšana".
11.00 "Muhtars. Pa jaunām piedām".
11.55 "Līkteni lidumnieki".
13.00 "Divi vienā".
14.00 "Karaliste".
14.30 "Satūkie. Laikmeta varoņi teoreiz un tagad".
15.00 "Vienmēr formāl. Deutshe Welle žurnāls".
15.30 "Alpu dakteris".
16.20 "Policijas patruļa 19-2".
Detektīvseriāls.

17.10 "Savvaļas ilgzīvotāji".
18.05 "Muhtars. Pa jaunām piedām".
19.00 "Sovakar. Ziņas".
19.35 "Bonsai: japāņu koku audzēšanas māksla".
20.05 "Stāsti par dzīvniekiem. Dženija un sikspari".
20.35 "Stāsti par dzīvniekiem. Lota mācās peldēt".
21.10 "Policijas patruļa 19-2".
22.05 "Banda".
23.00 "Gardie stāsti. Deutshe Welle žurnāls".
23.35 "2019. gada pasaules meistarsacīkstes rallijkrosa".
1.35 "Vienmēr formāl. Deutshe Welle žurnāls".
2.05 "Aizlēgtais paņēmiens".
3.00 "Ar mugursomām pa Latīnameriku".
3.25 "Izstāsti Latvijai".
3.55 "Nedēļas apskats".
4.25 "Ceturta studija".
4.50 "Cemos".

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
5.15 "Gandrīz ideālas vakariņas".
6.00 "900 sekundes".
8.30 "Soli pa solim 5".
9.30 "Draugi 10".
10.30 "Pasaules smieklīgā videokuirio *Top 10*".
11.05 "Televeikala skatlogs".
11.20 "Viss pa jaunam".
13.05 "Gatava pārvērtībam 2".
13.50 "Vakarinas četratā".
15.55 "Lauku sēta".
16.55 "Kandisa Renuāra 4".
18.00 "TV3 ziņas".
18.10 "Virtuve".
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.40 "Degpunktā".
21.05 "Izdzīvotāji 36".
22.05 "Asiņainie dārgumi".
23.00 "Terauda vīrs".

1.50 "UgunsGrēks 7".
5.00 "Jaunā 5".
5.30 "Tīgo uzvaras balss".
6.00 "Lieliskais gadisims".
7.00 "Grejas anatomija 9".
8.00 "Māmiņas".
8.30 "Sappu māja 13".
9.40 "Televeikala skatlogs".
9.55 "Mani virtuves noslēpumi 7".
11.10 "Kā lai to zina".
13.40 "Televeikala skatlogs".
13.55 "Viņas melo labāk 6".
15.30 "Absolūts skaistums".
16.30 "Sappotāji".
17.30 "Jāvārds kāzu kleitai 8".
18.30 "Grejas anatomija 9".
19.30 "Dr. Buls 2".
20.30 "Māmiņas 2".
21.00 "Vasaras romance".
22.50 "Personība. Elma un Nauris Didihsoni".
0.25 "Dr. Buls 2".
1.15 "Viņas melo labāk 6".
2.05 "Jaunā 5".
2.25 "Sappotāji".
3.10 "Absolūts skaistums".
3.55 "Cauri laikiem".

NTV MIR

6.00 "Rīts. Vislabākais".
8.00 "Ziņas".
8.25 "Izmeklējumu superkomanda".
10.00 "Ziņas".
10.25 "Zvērkāvis".
13.00 "Ziņas".
13.30 "Ārkārtējs notikums".
14.00 "Neatklātas lietas".
16.00 "Ziņas".
16.30 "Ārkārtējs notikums".
17.00 "Operācija Manipulētājs".
19.00 "Izmeklēšanu veica...".
19.45 "Maskava. Trīs staciju laukums 9".
21.45 "Pludmale".
23.40 "Šefs 2".

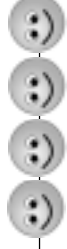
2.35 "Prokuratūras pārbaude".
3.45 "Advokāts".
5.25 "Galvenais ceļjs".

PBK

6.00 "Labriti!".
9.10 "Esi vesels!".
10.20 "Moderns spriedums".
11.30 "Likumīgais skolotājs. Atgriešanās".
13.20 "Radu bušana".
15.35 "Precamies!".
16.30 "Vīriši un sievietes".
18.20 "Pātiesībā".
19.20 "Lai runā!".
20.35 "Svētā Andreja karogs".
22.40 "Šamanos 2".
0.30 "Brālis par brāli".
1.20 "Svētā Andreja karogs".
3.00 "Moderns spriedums".
3.45 "Uz trijiem".
4.10 "Euronews".

ROSSIJA RTTR

5.00 "Krievijas rīts".
9.55 "Par pašu svarīgāko".
11.00 "Vēstis".
11.30 "Cīvēka liktenis".
12.40 "60 minūtes".
14.00 "Vēstis".
14.30 "Vēstis. Vietējais laiks".
14.55 "Izmeklēšanas noslēpumi".
17.00 "Vēstis".
17.15 "Andrejs Malahovs. Tiešraide".
18.40 "60 minūtes".
20.00 "Vēstis".
21.05 "Vēstis. Vietējais laiks".
21.20 "Pārbaudījums".
0.45 "Vēstis no Sanktpēterburgas".
1.00 "Izmeklēšanas noslēpumi".
2.45 "Cīvēka liktenis".
3.45 "Andrejs Malahovs. Tiešraide".

Noreķinoties par alus pudelēm, pie kases vīrietis teic: -Lūdzu, lieciet uzmanīgāk, tie ir mani acu pilieni!

ojuse “GORu”

Studējot augstskolā, Edīte rakstījusi darbu par tēmu “Vai Balvi ir Latgale?” Viņas atziņa, ka šaipusē pastāv zināma robeža. “Tur ir arī latgaliskais, bet daudzi vietējie latgaliski tomēr nerunā un kopumā latgaliska vide tur nevalda. Katrā ziņā ar Rēzekni Balvi nav salīdzināmi. Savā ziņā priecājos, ka tagad būs teritoriālā reforma un atkal būs vienots Balvu novads.

Manuprāt, mazajiem novadiem ir grūtības pastāvēt un piesaistīt finansējumu. Iedzīvotāju taču paliek arvien mazāk, un jācer, ka reforma dos iespēju attīstīties. Mūsu mazā Latvijā ir pārāk sadrumstalota, es gribu sagaidīt labas pārmaiņas,” ir Edītes Husares uzskats.

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Fotomirkļi

Lielā dziesmu grāmata

Foto - no personīgā arhīva

Šogad februārī dienasgaismu ieraudzījusi līdz šim apjomīgākā latgaliešu dziesmu grāmata - krājums “Muna dziesmu gruomota”. Tajā Edīte Husare apkopojusi 300 dziesmas latgaliski. Krājumu izdevusi biedrība “Latgolys Studentu centrs”. Krājumā ir gan tautasdziesmas, gan autordziesmas, kas aptver aptuveni 100 gadu ilgu periodu – no 20. gs. sākuma līdz pat 2019. gada otrai pusei.

Vienas dienas velotūres

Foto - no personīgā arhīva

Edītei kopā ar draudzenēm patīk tuvāki vai tālāki vienas dienas izbraucieni ar mērķi iepazīt Latvijas novadus, priekšroku dodot latgaliskā meklējumiem. Prieku sagādā sastaptie cilvēki, iepriekš neredzētu vietu iepazīšana, negaidīti pārsteigumi.

Orientēšanās vaļasprieks

Orientēšanās liek lasīt karti un meklēt kontrolpunktus. Tas ir vēl viens aizraujošs vaļasprieks, kas Edīti piesaista arī konkrēta mērķa meklējumiem.

Kā, jūsuprāt, izdodas iedzīvināt latgaliskās vērtības?

DIĀNA ZIRNIŅA, Latgales vēstniecības GORS vadītāja

-Redzu ikdienā, cik ļoti svarīga Edītei ir latgaliešu valoda, tās lietošana ne tikai ikdienas dzīvē, bet arī iekļaušana darba aktivitātēs. Šajā ziņā ieguvējs ir ne tikai Latgales vēstniecība “GORS”, kur strādā Edīte, bet arī viņa pati. Latgaliskās izpausmes gan komunikācijā, gan arī mākslinieciskajā programmā bijusi neatņemama mūsu vēstniecības sastāvdaļa jau no pašiem pirmsākumiem, taču kolēģes entuziasms, vēlme paplašināt savu redzesloku par latgalisko, iedziļināties tajā, šo latgalisko padara vēl spilgtāku.

Arī rīkojot Latgaliešu kultūras gada balvas “Boņuks” pasākumu, Edīte ir ļoti nozīmīga šī pasākuma organizatoru komandas sastāvdaļa.

SARMĪTE VORZA, bibliogrāfe Balvu Centrālās bibliotēkas novadpētniecības lasītavā

-Kā esmu novērojusi pēdējos gados, Latvijas sabiedrība ir atvērta latgaliskajam. Latgales daba, valoda, šejieniešu viesmīlīgums, kultūras un kulinārais mantojums vilināt vilina pārnovadniekus. Viss ir krasi mainījies - būt latgalietim tagad ir stilīgi. Jāatzīst, ka Balvi gan nav pati latgaliskākā pilsēta, taču te ir atsevišķas latgaliskas saliņas - “Latgališu volūdai draudzeigys vitys”. Balvu Centrālo bibliotēku, kur es strādāju, var pieskaitīt pie tām. Ikdienā sazinos latgaliski ar ģimeni, runāju radu lokā, nereti arī darbā vai veikalā. Esmu Latgales latviete - latgaliete, un tas man nozīmē daudz. Tā ir mana

identitāte, kas mani padara īpašu un reizē arī stiprina. Nezinu, vai latgaliešu valodai būtu jāpiešķir tāds pats statuss kā literārajai latviešu valodai, taču gribētu, lai tās pozīcijas stiprinātu un finansiāli atbalstītu arī no valsts puses.

VELGA VĪCUPA, Rugāju novada muzeja vadītāja

-Manas attiecības ar latgaliskumu ir ļoti sarežģītas. Esmu izaugusi ģimenē, kur tēvs un viņa priekšteči ir vidzemnieki, kas ienākuši no Gulbenes puses un dzīvo jau vairākās paaudzēs, bet māte ir latgaliete, kura nāk no dzimtas, kas dzīvo Rugāju novada teritorijā vismaz sešās paaudzēs. Ģimenē pārsvaru ņēma tēva diktētā audzināšana, tāpēc latgaliski ģimenē runā tikai mamma, bet pārējie - nē. Tikai pa retam sarunās *iekrīt* kāds latgaliskais vārds. Secinu, ka manā bērnībā Daugasnē un tagad arī Rugāju apkārtnē pārsvarā visur runā tuvu literārajai valodai, bet īsti latgaliski reti kurš. Latgaliskā sarunvaloda īsti skan tikai dažās atsevišķās ģimenēs. Par sevi varu teikt, ka latgaliski runāju ļoti reti un daru to ar cilvēku, kurš pirmais uzsācis sarunu latgaliski, lai gan vienmēr nemanot mana valoda pāriet uz literāro. Secinot saku, ka esmu vidzemnieka un latgalietes pēctece, kurai viss latgaliskais ir ļoti tuvs un pazīstams, un arī manās asinīs ir kāda daļa Latgales, taču ikdienas dzīvē esmu luterticīgā, mana audzināšana un apkārtējā vide nav latgaliska.

Foto - M. Sprudzāne

Mijākā pietura pasaulē. Rekovas pieturvietu viņa sauc par mīļāko pieturu pasaulē. Tieši no turienes sācies viņas lielais ceļš dzīvē, iekāpjot ekspressi “Baltinava - Rīga”, lai dotos uz galvaspilsētu. Arī tagad, braucot no Rēzeknes, Edīte izkāpj tieši te, lai laiku pa laiku pabūtu pie mammas un satiktos ar jaunāko māsiņu un brāli.

* Par publikāciju “Dots devējam atdodas” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.

Sagatavoja M. Sprudzāne

Kultūras dzīve

Koris "Balsis" ciemojas Ziemeļlatgalē

Jūlija otrās nedēļas nogalē jauniešu koris "Balsis" no Rīgas, kora mākslinieciskais vadītājs Ints Teterovskis, sniedza laicīgo un garīgo dziesmu koncertu Ziemeļlatgalē, - Upītē un īpašā dievkalpojumā Jaunavas Marijas pasludināšanas Romas katoļu baznīcā Baltinavā.

Abas vietas bija cilvēku ļoti apmeklētas, - ceļu uz Upīti un Baltinavu bija mērojuši arī kaimiņu novadu iedzīvotāji. Baltinavas novada iedzīvotāja, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas direktore Marija Bukša, jautāta par izjūtām, puda nevilgotu prieku un gandarījumu, ka tik profesionāls koris apmeklēja valsts pierobežu: "Vietējā reklāma it kā nebija liela, bet kora sniegumu vēlējas paklausīties daudzi. Acimredzot viņi to uzzināja no televīzijas, ka koris brauc uz Ziemeļlatgali. Bija liels baudījums dzirdēt kori, turklāt tik labu kori, pēc ilgāka laika, ko mēs visi esam pavadījuši strādājot un

Apdāvinās ar diskus. Kora "Balsis" diriģents Ints Teterovskis un folkloras kopas "Upīte" vadītājs Andris Slišāns apmainījās ar diskus. - I. Teterovskis uzdāvināja kora "Balsis" disku, bet A. Slišāns visus četrus folkloras kopas "Upīte" diskus.

Dāvina simboliskus engelišus. Koris "Balsis" Baltinavas Romas katoļu baznīcā izpildīja garīgās dziesmas. Izpildījums bija augstā mākslinieciskā līmenī, turklāt vēl neizmirstamāku to darīja baznīcas akustika, kas pārsteidza pašus dziedātājus. "Slavējot Dievu, koris dziedāja kā engeli. Daudziem dievlūdzējiem, tostarp arī man pašam, to dzirdot acīs sariesās asaras," atklāja prāvests Staņislavs Prikulis, kurš, pateicoties kora dalībniekiem, dāvināja viņiem simboliskus engelišus. Prāvests augstu novērtēja arī to, ka koris piedalījās Svētajā Misē.

darbojoties attālināti. Tas bija pilnīgi cits repertuārs, jauni, profesionāli, atraktīvi dziedātāji. Profesionāls, Latvijā populārs un iemīļots kora diriģents, Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku virsdiriģents. Prieks, ka Ints Teterovskis, runājot par Upīti, to nosauca par Ziemeļlatgales pērli. Prieks, ka tik jauni dziedātāji turpina nest latviešu kora mākslu tautā! Muzicēt Upītē pirmo reizi koris arī bija izvēlēties, sekojot savu dziedātāju dzimtajām vietām. Upītes Nemateriālā kultūras mantojuma centra vadītājs Andris

Slišāns pastāstīja, ka Upīte bija viņa māsas dēla Osvalda, kurš traģiski gāja bojā, dzimtajā vietā. Osvalds arī dziedāja jauniešu kori "Balsis". "Koris bija plānojis atbraukt uz Upīti jau aprīlī, kad ir Osvalda dzimšanas diena, bet visus plānus negaidīti izjauca Covid-19 pandēmijas noteiktie ierobežojumi," pastāstīja Andris. Kora apmeklējums un uzstāšanās gan Upītē, gan Baltinavā vēl ilgi paliks atmiņā abām pusēm. Par atmiņu no šī emocionālā un skaistā pasākuma Andris un Ints abi viens otram dāvināja diskus.

"Upīte" koncertē uz plostā Ludzas ezerā

Vienā no jūlija sestdienu vakariem folkloras kopa "Upīte" pirmo reizi muzicēja uz plostā Mazajā Ludzas ezerā. Arī mājiniekiem, kas viņus uzņēma, šis bija pirmais tāda veida pasākums. Rezultāts gandarīgs, iepriecinātas abas puses.

Jau labu laiku iepriekš ludzānieši savos saziņas līdzekļos informēja interesantu ziņu, ka gaidāms koncerts Mazajā Ludzas ezera krastā ar iespēju iekārtoties piknikam un koncerta baudīšanai gar ezera krastu pilsētas promenādes garumā, pilsētas pludmalē "Zelta radziņš", atpūtas vietā pie Ludzas Novadpētniecības muzeja, vai gar ezera labo krastu. Kā pirmos koncertēt ludzānieši pie sevis bija aicinājuši folkloras kopu "Upīte", līdz ar to iedibinot jaunu tradīciju Latvijas senākās pilsētas pasākumu kalendārā. Ludzas Tūrisma informācijas centra vadītāja Līga Kondrāte smeja: "Ludzas amatnieku centrs Upītes folkloras kopai darināja jaunus Abrenes tautas tērpus, savukārt viņi ludzāniešus iepriecināja ar skaistu koncertu uz plostā ezerā. Viņi ir ļoti profesionāls ansamblis ar bagātīgu repertuāru, ar dažāda veida etnogrāfiskām dziesmām, arī to modernākām apdarēm. Atsauksmes par pasākumu bija ļoti labas." Ar Upītes folkloras kopu un Slišānu saimi viņa pazīstama gan folkloras, gan Andra tēva, dzejnieka, rakstnieka un kultūrvēstures darbinieka Ontana Slišāna sakarā. Koncerts noritēja arī sābru zīmē, jo skrīenam uz Turciju un vēl nezin kur, bet nepazīstam kaimiņus, cik viņi varoši un protoši, cik skaistas ir mūsu pašu vietas, daba. Ludzāniete neslēpj, ka pirmais koncerts - pikniks ezera krastā bija arī kā "šāviens tumsā", testa variants. Zināmas bažas bija par tīri tehniskiem jautājumiem - par skaņu, cik tā būs labi dzirdama krastā, līdz ar to arī par plostā maršrutu ezerā. Plostu, starp citu, izmanto arī tūristu vizināšanai. No ezera labi izbaudāms Ludzas pilsētas šarms ar pilsdrupām, senajām ēkām un mazajām ieliņām. Tas atstāj dziļas emocijas. Tūrisma centra vadītāja atzīst, ka tūristu skaits sakarā ar Covid-19 pandēmiju ir samazinājies, šogad Ludzā nenotika arī Lielais Latgaļu tirgus, tādēļ vietā tiek meklētas jaunas iespējas. Kā šī, - koncerts uz plostā ezerā,

Uz plostā. Plostu pirms vairākiem gadiem iegādājās Ludzas pašvaldība, lai uz tā vizinātu tūristus un citus interesentus. No plostā paveras skaista senākās Latvijas pilsētas panorāma, ko koncertējot baudīja arī Upītes folkloras kopas dalībnieki.

kas piestāv vasaras vakaru saulrietam. Uz plostā ezerā jau muzicējusi folkloras kopa "Isnauda", uzstāsies grupa "Inga un Normunds." Jūnijā pilsētā notika mazie amatnieku tirdziņi, bet augstā plānoti pilsētas svētki. "Aktivitātes vajag! Tas ir pluss pilsētas vizītkartē," secina L. Kondrāte. Bet ko par koncertu domā Upītes kopas dalībnieki, kas koncertējuši ne tikai mājās, bet arī tālu pasaulē? Kate Slišāne saka: "Koncerts Ludzā uz plostā bija kaut kas iepriekš nepieredzēts. Mūs ļoti

skaisti sagaidīja un pavadīja cilvēku pulki apkārt Ludzas ezeram. Mēs varējām izrādīt savus jaunus Abrenes tērpus, riņķojot gar ezera krastiem, dziedot jau sen dziedātas dziesmas, kā arī muzicējot jaunā albuma apdares. Man pašai šis koncerts šķita skaists, jo šī ideja pati par sevi ir ļoti interesanta, kad mūziķi uzstājoties priecē gan klausītājus, gan sevi pašu. Jo mēs varam izbaudīt skaistos dabas skatus un ūdens viņu skaņas reizē ar savu uznācienu."

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

Ministrija norāda: varēja vērsties policijā vai tiesā

Kā pašvaldība privātīpašumā svētkus rīkoja

Foto - A. Ločmelis

Foto - A. Ločmelis

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Problēma atrisināta. Rudīte Krūmiņa stāsta, ka viņai piederošā teritorija sākas tur, kur attēlā novilkta līnija, un turpinās vēl apmēram 50 metrus pa labi. Šķiet, šobrīd izveidojusies situācija ir atrisināta, arī pašai privātīpašniecei šajā jautājumā no pašvaldības neko nevajag. “Pavasārī, kad tika konstatēts, ka stāvlaukumā esošais atkritumu kontainers ir slēgts, bet mana privātā teritorija ir stipri piemēslota, jo cilvēkiem nav kur izmest atkritumus, pēc Balvu novada pašvaldības aicinājuma nolēmu savu nekustamo īpašumu norobežot un uzstādīt aizsargbarjeru ar uzrakstu “Privātīpašums”. Sev piederošo teritoriju norobežošu arī ar stabiņiem, kas savstarpēji savienoti ar ķēdīti, kā tas redzams vienā no attēliem no parka puses,” stāsta R.Krūmiņa. Savukārt pašvaldība neilgi pēc tam, kad R.Krūmiņa uzstādīja *šlagbaumu*, tam blakus uztaisīja celiņu, lai būtu piekļuve pašvaldības teritorijai. Tāpat attēlos redzams gan aprīkojums, kas R.Krūmiņas īpašumā tika uzstādīts svētku vajadzībām, gan arī tas, kas tika atstāts un nesakopts pēc svētkiem. To visu sakārtoja pati īpašniece.

2018.gada jūlijā Balvu novada pašvaldība rīkoja Balvu novada svētkus. Liels bija balvenietes RUDĪTES KRŪMIŅAS izbrīns, kad viņa ieradās savā privātīpašumā Balvos, Dzirnau ielā 1D (pie pludmales), un ieraudzīja, ka tur uzstādītas svētku nakts programmai paredzētās iekārtas.

Galvenais noteikums – izmantojiet, bet pēc sevis sakopiet!

R.Krūmiņa uzsver, ka viņai absolūti nekad nav bijis un arī toreiz nebūtu nekādu iebildumu par viņas privātīpašuma izmantošanu. Arī visās iepriekšējās reizēs, kad kāds šajā privātīpašumā vēlējās rīkot pasākumu, zināja, ka galvenais noteikums ir sekojošs: lūdzu, izmantojiet privātīpašumu, bet pēc sevis sakopiet! Turklāt, kā uzsver R.Krūmiņa, ikviens cits, kurš līdz šim izmantoja viņai piederošo teritoriju, vispirms, atšķirībā no pašvaldības, ne tikai paprasīja atļauju, bet arī pēc sevis teritoriju sakopa. Kā piemērus R.Krūmiņa min gan pasākumu “Motociklu vasara” un “Mūzika saulrietam” rīkotājus, gan arī cilvēkus, kuri teritoriju izmantoja apmācībām braukšanai ar traktortehniku. Kas attiecas uz 2018.gada Balvu novada svētkiem, balveniete stāsta, ka galvenokārt nepatīkamu svētku pēcgāršu radīja tas, ka pašvaldība pēc pasākuma neparūpējās sakopt viņai piederošo teritoriju. To R.Krūmiņa vērtē kā nesmuku rīcību no vietējās varas puses, kas arī bija galvenais iemesls vēlmei šo stāstu padarīt publisku. Arī turpmākā pašvaldības atbilde R.Krūmiņai šķiet kā smieklīga atrunašanās. “Togad, Balvu novada svētku dienā, nolēmām atbraukt uz savu privātīpašumu pie pludmales, tur novietot automašīnu un doties lūkot novada svētkus. Kad ieradāties, ieraudzījām, ka uz mana īpašuma uzstādīta skatuve un teritorija ir norobežota. Pašsaprojami, ka vienam no pasākuma organizēšanā iesaistītajiem cilvēkiem jautāju, ko viņi dara manā zemē? Uzņēmēji un daudzi citi zina, ka tur ir mans privātīpašums, bet pašvaldība, šķiet, par to pēkšņi aizmirs. Lai vai kā, nākamajā dienā pēc svētkiem pasākuma organizētāji neparūpējās arī par manas teritorijas sakopšanu. Tas, protams, man, kā teritorijas īpašniecei, bija ļoti nepatīkami,” stāsta R.Krūmiņa.

Pašvaldībai neradās šaubas, ka tas ir viņu īpašums

Neilgi pēc Balvu novada svētkiem R.Krūmiņa nosūtīja iesniegumu Balvu novada pašvaldībai par to, ka viņai

piederošais nekustamais īpašums patvaļīgi, nesaskaņojot ar viņu, tika izmantots Balvu novada svētku organizētajā elektroniskās mūzikas svētku nakts programmā. Teritorijas īpašniecei pašvaldības atbilde gan raisa smaidu. Viņasprāt, lai nu kuram, bet pašvaldībai arī bez attiecīgajām privātīpašuma zīmēm tomēr vajadzēja zināt vai vismaz paaugstināties, ka izvēlēta pasākuma norises vieta ir privātīpašums. Savukārt, kas attiecas uz pašvaldības teikto, ka starp viņu un pašvaldību netika noslēgts nekāds līgums vai vienošanās, R.Krūmiņa spriež: “Kā gan to varēja izdarīt, ja pirms svētku rīkošanas pašvaldība man nekādu atļauju par privātīpašuma izmantošanu nemaz nelūdza?” Lai vai kā, pašvaldības atbilde bija sekojoša: “Izvērtējot Jūsu iesniegumā izklāstīto situāciju, Balvu Kultūras un atpūtas centra direktorei Anitai Strapcānei tika lūgts sniegt paskaidrojumu par radušos situāciju. Viņa savā paskaidrojumā norāda, ka, apsekojot teritoriju, kurā tika paredzēts rīkot elektroniskās mūzikas svētku programmu, nekādas norādes, ka nekustamais īpašums Dzirnau ielā 1D Balvos būtu privātīpašums, netika manītas. Tādējādi neradās nekādas šaubas, ka tas ir pašvaldības īpašums. Starp pašvaldību un nekustamā īpašuma īpašnieci R.Krūmiņu netika noslēgta nekāda vienošanās vai līgums par augstāk minētā nekustamā īpašuma izmantošanu. Tādējādi pašvaldībai nav pamata maksāt Jūsu rēķinā norādīto summu. Ņemot vērā augstākminēto un lai neatkārtotos esošā situācija, pašvaldība lūdz rast iespēju norobežot savu nekustamo īpašumu un uzlikt zīmi “Privātīpašums,” rakstīja Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietniece Gunta Raibekaze.

Bez atļaujas lietot īpašumu nedrīkst

R.Krūmiņa par izveidojušos situāciju vērsās arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā ar jautājumu, kā rīkoties un kur griezties privātpersonai, ja tā konstatē, ka uz privātpersonai piederošā nekustamā īpašuma bez īpašnieka atļaujas pašvaldība organizē pasākumu? Ministrija vērsa uzmanību, ka atbilstoši ārējos normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei tā nav tiesīga sniegt juridiskas konsultācijas un turpmākais atbildes vēstulē minētais uzskatāms par vispārēju viedokli. Tas gan nemaina lietas būtību, jo ministrija norādīja sekojošo: Civillikuma 1036.pants nosaka, ka īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību par lietu, ciktāl šī tiesība nav pakļauta sevišķi noteiktiem ierobežojumiem. Vienlaikus šis pats Civillikuma pants nosaka, ka īpašnieks var aizliegt visiem citiem ietekmēt viņa lietu, kā

arī to lietot vai izmantot, kaut arī viņam pašam no tā nerastos nekāds zaudējums. Savukārt Civilprocesa likuma 23.panta pirmā daļa nosaka, ka visi civiltiesiskie strīdi ir pakļauti tiesai, ja likumā nav noteikts citādi. Rezultātā, ievērojot minēto, īpašnieks pats var veikt darbības, lai nepieļautu un pārtrauktu īpašuma neatļautu lietošanu, vērsties Valsts policijā vai celt attiecīgu prasību vispārējās jurisdikcijas tiesā pret personu, kas neatļauti lietojusi īpašumu.

R.Krūmiņa uzsver, ka nekāda konflikta starp viņu un pašvaldību nav. Jautājums ir tikai par viņai piederošās teritorijas norobežošanu, lai to uzturētu kārtībā. “Jebkurā gadījumā uz pasākumu “Mūzika saulrietam” mans privātīpašums būs pieejams, jo pasākuma organizators ir vienojies par laukuma izmantošanu,” stāsta balveniete.

Informē policija

Aizdegas mašīna

8.jūlijā pulksten 11.55 Viļakā dega vieglā automašīna “Audi 100”. Iespējamais aizdegšanās iemesls – issavienojums dzinēja nodalījumā.

Atrod lādiņu

8.jūlijā pulksten 16.22 Viļakas novada Susāju pagastā persona, veicot apgaitu mežā, grāvī atrada lādiņam līdzīgu priekšmetu. Par notikušo tika paziņots Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem.

Nozog velosipēdu

9.jūlijā Viļakas novada Žiguru pagastā no kāpņu telpas nozagts velosipēds. Nodarītais materiālais zaudējums – apmēram 190 eiro. Uzsākts kriminālprocess.

Brauc dzērumā ar divriteni

9.jūlijā pulksten 11.48 Balvu novada Viksnas pagastā 1981.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu “Aist” 2,97 promiņu alkohola reibumā.

Uzbrauc žogam

12.jūlijā pulksten 15.43 Balvos 1932.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu “Audi A6” un uzbrauca mājas žogam.

Pilsētas plusi un mīnusi

Balvi tūristu acīm

*Sākums 3. lpp

Otra vieta, kuru vairs nevar rādīt tūristiem, viņš piebilst, ka ir izdemolētā ūdens triece. Un cilvēkus nedrīkst vest uz Veco parku, kur teju viss ir *sacūkots*. Gribētos kādu skatu laukumu, kur pietāt gājējiem un vērot skaistās dabas ainavas. Un kādās atvilktnēs 'norakts' tik daudz pieminētais velo celiņš uz Kubuliem? Tāds varētu būt arī apkārt Balvu ezeram, bet tur - privātīpašumi vietās, kur tie nedrīkstētu būt. Vēl Dzintars zina teikt, ka nav brīvas piekļuves pie mūsu bagātajām ūdenstilpnēm. Pat ja būtu, kur ir norādes? Radus un draugus viņš vizina pa Pērkonu ezeru, kura galā atrodas divi senkapi. "Skolas laikā pats redzēju, kā pie Pērkonu kapiem bija atrakts somugru karavīrs. Kartē pie Žiguriem un lejā pie ietekas Pededzē, upe, ko mēs saucam par Bolupi, saucas Pērdeja. 1923. gada Latvijas armijas kartē Pelnupe tika saukta par Palupi, jo katru pavasari - pats redzēju - tur bija pali. Maz kuri zina, ka cariskās Krievijas laikā nebija Balvu ezers, bet gan Salmaņu ezers, arī tas rakstīts vēsturiskās kartēs. Skumji, ka cilvēki nezina vietējo vēsturi. Var tikai uzteikt skolotāju Irēnu Šaicāni, kura to pētījusi, bet cik daudzi šo grāmatu izlasījuši? Kāpēc vietējo vēsturi nemāca skolā? Ka mums ir mamuta ilknis, ka mamuti šeit dzīvojuši?" pārdomās dalās Dzintars Putniņš.

Foto - Z. Logina

Celiņus lazdu alejā vēl līdzina. Otrdien Lāča dārzā vēl valdīja rosība, šeit plāva zāli, kā arī līdzināja lazdu alejas celiņu.

kurai pļots it kā traucēja. Es viņu redzēju, apturēju pļotu un stāvēju pa gabalu," stāsta Ēriks, kura pļots ikdienā glabājas privātīpašumā. Viņš zina, kādas ir laivu piestātnes Alūksnē un citviet, tāpēc arī Balvos tas būtu tikai normāli. "Ja grupā gadās invalīds, viņš nevar piebiedroties, jo uz pļota bez labas piestātnes nevar tikt. Ar šo jautājumu griezos pie Balvu novada domes priekšsēdētāja. Viņš solīja laivu ielaišanas vietu, arī autostāvvietu ierīkot Vecajā parkā. Cik zinu, plāni ir mainījušies," saka Ēriks. Lai arī "Vilnītis" uz Pērkonu ezeru nedodas, Ēriks pats ir vilcis ārā peldošo salu, kura bija aizsprostojusi upīti zem tilta, jo tā traucēja citiem - laivotājiem, supotājiem. Tūristiem Ēriks stāsta ne tikai Balvu vēsturi, parāda krastā esošos objektus, bet arī izstāsta par kādam jokam vai anekdotei. Vecāka gadagājuma cilvēki izrāda lielu interesi par Ļeņina galvu, ko pamana aiz kokiem privātīpašumā. Labi redzama arī Balvu muiža. "Balvi ar katru dienu paliek skaistāki, lai gan Lāča dārzu tūristiem vēl nevajadzētu rādīt, jānogaida," uzskata Ēriks. Lāča dārza Amatu mājā, kur viņš saimniekoja ilgāku laiku, amatnieks diez vai atgriezīsies. "Mani pagaidām neviens nav uzrunājis, nezinu arī, kādi būs noteikumi, ja piedāvās. Man neviens nejautāja, kā vajadzēja to māju renovēt, tikai ar arhitektu, kurš veica mājas apskati, nedaudz ierunājās, ka ēzei gribētos dūmu izvadu, arī jumta logi derētu. Man savulaik bija doma par maizes krāsni," pārdomās dalās amatnieks.

Balvus iepazīt izvēlas no "Vilniša" klāja. Ināra un Jānis Balvos aizvadītajā ceturtdienā ieradās no Cēsaines. Balvu iepazīšanu sāka ar braucieni uz pļota pa ezeru. Jānis Balvos nav bijis gadus piecpadsmit, tāpēc tagad ir doma apskatīt visu, ko vien varēs ieraudzīt gan braucot ar mašīnu, gan ejot kājām. Viņu mazliet mulšināja vieta, kur novietot automašīnu - pie tilta ceļa malā, jo "Vilnītis" ciemiņus gaidīja Bolupites krastā, kurš pašlaik vairs nav zālēs ieaudzis, kā pirms laika, bet smuki applauts. Ēriks Kanaviņš ar pļotu ciemiņus vizina jau divpadsmit gadus un ūdens transportā ik gadu iegulda daudz līdzekļu, jo motors vien mainīts jau trīs reizes. Pļota īpašnieks ik reizi aicina ceļotājus zaļos, tīros un sakoptos Balvus iepazīt arī, pastaigājot kājām.

Ierodas no kaimiņu novadiem

TATJANA POLITERE no Litenes ar mazbērniem uz Balvieni dodas diezgan bieži. "Šodien bijām kafejnīcā "Lāča ķepās", atzīmējām mazmeitai Helēnai, kura dzīvo Ķekavā, divpadsmito dzimšanas dienu. Man Balvi patīk, jo šeit bieži pamanu pozitīvas izmaiņas. Bijām pie ezera, bet secinājām, ka ir pazudusi strūklaka ezerā. Kas ar to noticis?" jautā Tatjana. Viņai patīk, kā labiekārto Lāča dārzu, un cer, ka te atkal atgriezīsies lācis vai lāciņi skulptūru veidā, kā iepriekš. Vēl diķi gribētu redzēt ūdensrozes. "Domāju, ka jau nākošgad mēs varēsim šeit ieraudzīt soliņus, jaunas puķu dobes, kādu vietu bērnu izklaidei un labu tualeti," saka Tatjana. Rugājiete AGITA NAZAROVA, ar draugiem sēžot Lāča dārza lapenītē, domā līdzīgi, jo uz aizvēsturisko tualeti jaunieši iet atsakās. Agita vēlas atbraukt uz Balvu peldvietu un izbaudīt atrakcijas. Viņa gribētu, ka Balvos būtu kāda vienkārša vasaras āra kafejnīca, jo ne vienmēr jaunieši var atļauties pirkt dārgu picu vai ēdienu.

GRIETA no Valkas uz Balvieni brauc bieži, jo ciemojas pie māsas. Viņai patīk puķes, tāpēc priecājas, ka pilsētā ir daudz skaistu puķu dobjū, kuras izskatās ļoti greznas. Puķes podos zied arī laternu stabos. Priecē krāšņās ziedu kastēs pie 'top' veikala, puķes skvērā un pilsētas centrālajā laukumā. Kundze ar interesi aplūkoja vides objektu "Gaišs" Balvu parkā, noskatījās, kā pie Staņislava pieminekļa krāso soliņus un teica "Smuki pie jums!"

Kur pietāt pļotam "Vilnītis"?

Pļota "Vilnītis" saimnieks ĒRIKS KANAVIŅŠ saka, ka 17. jūlijā ierodas grupa no Līgatnes, drīz brauks Tukuma pensionāri, bet tas nebūt nav viss - interese pavizināties pa Balvu ezeru ir liela. "Šobrīd vizināties gribētājus uzņemu pie tilta, upītes krastā, kurš nav tik ļoti aizaudzis. Tur nolaižu trapu, lai var uzkāpt uz pļota. Pārāk ērti nav, bet Dzirnava ielā, laivu nolaišanas vietā, to darīt vairs nedrīkst. Pasūdzējās kāda peldētāja,

Foto - Z. Logina

Kas notiks Amatu mājā? No ārpuses tā ir glīta, bet iekšpusē remontdarbi nav veikti. Iepriekš šajā mājā saimniekoja Ēriks Kanaviņš, ekskursantiem un citiem interesentiem demonstrējot senās prasmes. Īpaši šo vietu Lāča dārzā bija iecienījuši kāzinieki.

Gribētos skaistāku lapenīti.

Agita Nazarova ar draugiem Lanu, Karīnu un Atvaru Lāča dārzā ieradušies no Rugāju novada. Viņa saka, ka šeit ir jauki, tikai lapenīte uz uzkalniņa netālu no Amatu mājas prasās pēc pamatīga remonta vai rekonstrukcijas, jo tā ir aprakstīta, nolietojies jumts, soliņi un kāpnes.

Foto - Z. Logina

Tualetes izskatā pārmaiņu neredz. Tualete Lāča dārza stūrī ir aizvēsturiska - bez podiem, ar avižlapiņām, izlauztām durvīm, apzīmētām sienām. Gidi, vedot grupas pa Lāča dārzu, pat baidās iedomāties, ko atbildēs, ja kāds pajautās, kur var aiziet uz tualeti.

Foto - Z. Logina

Foto - Z. Logina

